

mr. sc. Rusmir DJEDOVIĆ
mr. Semir HADŽIMUSIĆ

FAMILIJA BEGIĆ IZ JARUŠAKA DONJIH KOD LUKAVCA

Abstrakt: *Jaruške su jedno od naselja današnje općine Lukavac koje je najmanje poznato u nauci. Brojne su starine u ovom mjestu, a preko njega vode i trase više starih puteva. Među važnijim starinama je i Begića han, koji postoji još od osmanskog perioda. Ime je dobio po porodici Begića koja ga starinom drži. U radu pratimo razvoj porodice Begić i lokaliteta gdje se nalazi Han.*

Ključne riječi: *Jaruške, starine, Begića Han, Begići.*

O naselju Jaruške

Jaruške su staro naselje, vjerovatno naseljeno još u srednjem vijeku. Naselje je u novije vrijeme u općini Lukavac a starinom u najzapadnijem dijelu nahija Dramešin i kadiluka Tuzla.

U pravcu sjever-jug je vrlo dugačko. Nalazi se na desnoj (istočnoj) strani doline rijeke Turije. Od dna doline Turije na 230-300 m nadmorske visine, pa sve do najviših vrhova, manje planine Vijenac (619 m) i brda Gradina (473 m).

Starinom je jedinstveno naselje, vjerovatno prije nekoliko stoljeća izdvojeno kao gornji dio starog naselja Turija. Zbog toga se neki dijelovi Jarušaka krajem 19. stoljeća nazivaju i Turija Gornja.

Sjeverni niži dijelovi naselja (240-350 m) u novije vrijeme se izdvajaju kao Jaruške Donje a viši i južniji dijelovi (400-500 m) kao Jaruške Gornje.

O staroj naseljenosti¹ područja Jarušaka govore i brojni toponimi (nazivi lokaliteta). Naziv vrha *Vijenac* upućuje na drevno kultno mjesto a stoljećima je i dovište-molitvište. Interesantni su i toponimi: *Gradina, Mramor, Strojna, Zvonac, Kapetanovača, Selišta, Hranče selište, Crkvina, Vlaška rudina, Odžak, Antunovac, kod*

¹ Šire područje naselja Poljice, Babice i Jaruške je arheološki interesantno područje. Najupadljiviji je topografski objekt i toponim Gradina, iznad rijeke Strojne, blizu njena utoka u Turiju. Lokalitet pripada katastarskoj općini Jaruške Donje. radi se o dominantnom uzvišenju (487m) strmih i teško pristupačnih padina, izuzev na sjevernoj strani na kojoj se veže za susjedni brdski greben. Navedeno područje nije arheološki ispitan, iako je po svojim karakteristikama tipičan primjer lokacija prahistorijskih gradina i srednjovjekovnih utvrda. Više vidi u: Edin Šaković, „Arheološka slika Lukavačkog područja“, Zbornik radova: *Kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe općine Lukavac*, Javna biblioteka Lukavac i Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa TK, Lukavac, 97.

Čuprije...Također, ima više lokaliteta sa starim grobljima.

Najvažniji sačuvani materijalni ostatak prošlosti na ovom području je stećak na brdu Mramor. Na tom lokalitetu se nalazi usamljeni stećak, po obliku stub s postoljem, visine 150 cm. Oko 1km udaljenosti od Mramora nalazi se lokalitet starog dovišta Svatovac.²

Iz osmanskog perioda, 1878. godine Jaruške izlaze kao srednje veliko naselje sa 54 kuće.

Prilog 1. Jaruške na Austrougarskoj topografskoj karti

Područjem naselja Jaruške od najvećih starina prolaze važni putevi, pravca

² Semir Hadžimusić, „Stećci na području općine Lukavac“, *Baština sjeveroistočne Bosne*. časopis za baštinu, kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe, br. 7., Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa TK, Tuzla 2016., 69.

sjever-jug, koji povezuju plodnu dolinu Spreče i Posavine na sjeveru i dolinu Krivaje i Srednju Bosnu na jugu.

Zapadnom stranom naselja, pored rijeke Turije ide stara trasa puta od Puračića, preko naselja Turija i brda Dovišta iznad njega. Odatle ovaj put se jednim krakom kod Karića a drugim preko Griča, kod današnjih Begića, spušta pored rijeke Turije. Dalje put ide ka jugu pored same rijeke. O važnosti ove trase govori i postojanje većeg broja hanova na njoj. U današnjim Begićima još od osmanskih vremena je poznati *Begića han* (na ovom mjestu se u ovu trasu upaja stari put sa istoka, od Poljica i preko brda Mramor). Odmah dalje sa Orahovačke strane Turije je drugi han (u mahali Halvadžije). Južnije pri ušću potoka Lozna je Dobrić han a ubrzo i han poznat kao *Han kod Jabuke*. Na samom ulazu u naselje Seonu je *Handžića han*. Ova trasa se dalje ka jugu penje na razvođe doline rijeke Krivaje, i ide ka Srednjoj Bosni.

Istočnom stranom naselja Jaruške ide još jedna stara trasa pravca sjever-jug. Počinje na starom i važnom raskršću u Poljicu (do njega vode stari putevi iz Spreče, Tuzle i Puračića), penje se preko Svatovca na brdo *Dovište* (odatle ka zapadu ide opisani krak preko Mramora do Begića hana). Od Dovišta prelazi rijeku Strojnu, pa ka jugu prolazi neposredno sa istočne strane brda Vijenac, te ispod *Stika i Borovca* prelazi rijeku Turiju. Dalje ova trasa se preko naselja Pribitkovića penje na vrh *Vis (Velika Stražba, Tripića Vis 743 m)* pa silazi ka rijeci Krivaji i ide ka Srednjoj Bosni. I na ovoj trasi pored Jarušaka starinom ima hanova. Na prelazu rijeke Strojne je *Han Strojna* a jedan han je i na prelazu rijeke Turije.³

Uzimajući u obzir dug kontinuitet naseljenosti ovog područja što se može zaključiti na osnovu arheološkog rekognosciranja, toponima, tradicije i rijetkih arheoloških nalaza, onda možemo zaključiti da su naselja Orahovica, Babice i Jaruške veoma stara naselja. Begića han u Jaruškama Donjim zauzima važno mjesto u historiji i naslijeđu ovog kraja. Pored njega tu su još mekteb, ali i nekadašnja stara džamija u Orahovici. Ova džamija potiče s kraja 19. stoljeća, a najveći doprinos njenoj izgradnji dao je hadži Jusuf Begić iz Jarušaka Donjih.⁴

Familija Begić

O prezimenu Begić u naselju Jaruške najstariji podatak nalazimo na prvim Austrougarskim katastarskim planovima iz 1882-1885. godine.⁵

Naime, na jednom takvom planu, razmjera 1:6250 izričito se navodi lokalitet

³ Više vidi: Rusmir Djedović, „Historijsko-geografska i urbano-geografska istraživanja naselja Lukavac“, *Zbornik radova sa naučne konferencije: Kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe općine Lukavac*, Javna biblioteka Lukavac i Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa TK, Lukavac 2016., 105-142.

⁴ Džamija je situirana na ušću gdje se Rosni potok ulijeva u rijeku Turiju., Šefko Sulejmanović, „Najstarije džamije na području općine Lukavac i njihov kulturno-historijski značaj“, *Zbornik radova sa naučne konferencije: Kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe općine Lukavac*, Javna biblioteka Lukavac i Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa TK, Lukavac 2016., 409.

⁵ Katastarski plan za K.O. Jaruške, 1882-1885. godina, razmjer 1:6.250., Služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove Općine Lukavac..

pod nazivom „Begića Han“. Na pomenutom planu vidimo da se tih godina na tom mjestu nalaze dvije kuće i jedan pomoćni objekat. Iz ovog toponima vidimo da na tom mjestu postoji, već dobro poznat objekat, koji se naziva Begića Han. Ovaj han najprije datira još iz kraja osmanskog perioda i nalazio se na poznatom starom putu koji iz Spreče (Puračića), preko Krivaje ide za Srednju Bosnu. Na njemu su bili brojni hanovi.

Više podataka o ovim objektima i Begićima u Jaruškama imamo u gruntovnim knjigama za K.O. Jaruške iz 1889. godine.⁶

Gruntovni uložak 25, Knjiga 1. za K.O. (Katastarsku općinu) Jaruške, stanje 1889. godine:

1. k.č. (katastarska čestica) 334/1 *kućište sa dvorištem i kućom* k.br. (kućni broj) 25, mulk, površina 190 m² (kasnije 1300)
2. 335 (kasnije. 335/1) *kućište sa dvorištem i kućom* k.br. 26, mulk, 380 m² (kas. 420)
3. 214/10 vrt kraj vode (kasnije je tu napravljena kuća)
4. 334/2 šljivik ***kod hana***
5. 338/4 šljivik više kuće, sve je ovo u statusu mulka (privatna svojina)

U statusu mirije (državna svojina) popisano je više parcela „Jelovac“ i jedna parcela „Luka“.

Godine 1889. svega navedenog su vlasnici braća Ibrahim i Mujaga Begić, pokojnog Begana, sa po jednom polovinom. Godine 1896. stariji brat Ibrahim je umro. Njega najvjerojatnije nasljeđuju sestre: Paša udato za Hasan bega Trnovljakovića iz Dol.Tuzle i Sajma udova H. Pašage Mehinagića iz Šikulja. Trnovljakovići su poznata begovska tuzlanska porodica a Mehinagići iz Šikulja su ustvari Pašići, koji kasnije žive u Tuzli. O ovim familijama se može dosta saznati.⁷

Mlađi brat Mujaga, ustvari Mustafa-aga ili samo Mustafa se kao umrli spominje 1908. godine. Godine 1907. se navodi kao Mustafa Mujagić-Begić umrlog Bege. To je isti Mujaga Begić umrlog Begana iz 1889. godine.

Mujagu, odnosno Mustafu 1908. godine nasljeđuju: punoljetni sin Jusuf, maloljetni sinovi Ahmed (koji se kasnije spominje kao Mehmed) i Salih, kćerke Tajba i Sajma udate Muradbegović u Moranjke (valjda Moranjkić, poznata begovska porodica iz tog naselja) i maloljetna Emina.⁸

Prema našim iskustvima u istraživanju familija, razvoj Begića u Jaruškama bi bio ovakav. Krajem osmanskog perioda u Jaruškama je živio izvjesni Began zvani Bego. Izgleda da je bio vrlo poduzetan jer krajem osmanskog perioda na pomenutom starom putu ima Han i pored njega kuću. Prema ovim istraživanjima rođen je oko 1810., a umro poslije 1870. godine. ***Prema njegovom nadimku Bego, potomci su dobili prezime Begić.***

⁶ Gruntovne knjige za K.O. Jaruške, 1889. godina, Zemljišno-knjižni ured Općinskog suda Lukavac.

⁷ Rusmir Djedović, Semir Hadžimusić, *Begići, Jaruške-istraživanja*, Tuzla, 15. mart 2017.(rukopis)

⁸ Gruntovne knjige za K.O. Jaruške, 1889. godina, Zemljišno-knjižni ured Općinskog suda Lukavac.

Prilog 2. Okolina Begića hana na Austrougarskom planu

Kao što smo rekli, vlasnici hana i kuće, kao i zemljišta su poslije njegove smrti sinovi Ibrahim i Mujaga (Mustafa). Ibrahim je umro oko 1896. godine, izgleda bez nasljednika a Mustafa je bio dosta poduzetan. Zbog toga je i nazvan Mujaga.

Mujaga se kao umrli spominje 1908. godine a naslijedili su ga tri sina i tri kćerke koje smo gore naveli. Pretpostavljamo da je on rođen oko 1840. godine, što znači da je umro u za to vrijeme dubokoj starosti od oko 68 godina. Njegov najstariji sin Jusuf je rođen oko 1875. godine, a mlađa braća Mehmed(Ahmet) i Salih oko 1890. i 1895. godine.

O problemu starinskog prezimena današnje familije Begića iz Jaruškama i mogućih veza sa drugim familijama u Jaruškama i susjednoj Orahovici potrebna su detaljnija istraživanja.

Prije svega moguće su veze sa starom familijom Mujagića koja još u osmanskome periodu postoji u Orahovici i Jaruškama, te sa Suljevićima (Suljagićima) iz Orahovice, kako se ponekad starinom naziva dio Orahovice.

Porodična predaja zna da su starinom postojala dva brata Bego i Suljaga. Braća su se razdvojila, potomci Bege se nazivaju Begić, a Suljage - Suljagić

Godine 1908. se Mustafa navodi kao Mujagić-Begić sin umrlog Bege. Ovo bi

moglo značiti da se njegov otac prezivao Mujagić i da su Begići ustvari ogranak Mujagića. Nešto ovako govori i predanje. Također, moguće je da je navođenje prezimena Mujagić izvedeno iz Mustafinog nadimka Mujaga. Prema određenim istraživanjima znamo za neke Mujagiće u Orahovici i Jaruškama krajem osmanskog perioda. Tada se izmeđuostalih spominju Mujaga Mujagić i Ibrahimaga Mujagić. Ovaj Mujaga i Ibrahimaga su **savremenici Begana, rodonačelnika Begića**. Znamo da je Mujaga umro oko 1870-te godine i da je imao sina Suljagu rođenog oko 1840. godine, a Ibrahimaga je umro oko 1875., a sin mu Agan rođen oko 1850-te godine. Inače, Mujagići starinom imaju cijelu mahalau u Orahovici, te nekoliko kuća i kmetovskih selišta u Jaruškama. Kao kmetovi im se između ostalih spominju Mitrovići, Stankovići, Gavrići... Begići u Jaruškama krajem 19. stoljeća imaju još nekretnina. Na primjer **kmetovsko selište** sa kmetovima Babićima.

Begića Han

Dobro je poznato u tradiciji i nauci da je starinom sa juga (područje srednje Bosne, Vareša, Krivaje..) u dolinu Spreče dolazilo više značajnih puteva, koji su se uglavnom sastajali u Sprečkom polju u Puračiću. Jedan od tih puteva se spušta u Seonu, kod Handžića hana (odakle je moguća veza za selo Brijesnicu i okolinu), potom preko hanova „Kod Jabuke“ i „Dobrič“ u Orahovici, pa hana u Halvadžijama i Begića hana ide ka sjeveru u Spreču. U očuvanoj narodnoj tradiciji područja južno od Lukavca je dobro poznata uloga i značaj porodice Begić za razvoj naselja Jaruške, Orahovica i Seona.⁹

Postojanje Begića Hana se može smjestiti u drugu polovinu 19. stoljeća, odnosno u posljednje godine osmanske uprave Bosnom. Ovaj objekat je jasno ucrtan i označen kao Begića Han još na prvom austrougarskom planu Jarušaka iz 1882-1885. godine.¹⁰ (Vidi prilog 2.)

⁹ Više vidi: Rusmir Djedović, „Neka historijsko-geografska istraživanja Krivaje“, *zbornik radova sa okruglog stola Rijeka krivaja kroz prošlost (prostor, vrijeme, ljudi), održanog 19.9.2014. god. u Olovu.*, Institut za historiju i Udruženje za modernu historiju, Sarajevo 2016., 9-30.; Rusmir Djedović, „Historijsko-geografska i urbano-geografska istraživanja naselja Lukavac“, *Zbornik radova sa naučne konferencije: Kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe općine Lukavac*, Javna biblioteka Lukavac i Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa TK, Lukavac 2016., 105-142.

¹⁰ Katastarski plan za K.O. Jaruške, 1882-1885. godina, razmjer 1:6.250., Služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove Općine Lukavac..

Prilog.3. Begića han – crtež (A. Begić, 2017.)

Pred Drugi svjetski rat Begića Han je imao slijedeće sadržaje:

U prizemlju su bile dvije prostorije – u jednoj je bila kafana, a u drugoj dućan. Na spratu je živio Ibrahim Begić (najstariji od braće), sa ženom i djecom. Tu su bile tri sobe i manji magacin. Do hana se nalazio pomoćni objekat i kuća Ibrahimovog brata Nurage. U prizemlju ove kuće bio je magacin, dok je Nuraga živjeo na spratu. U to vrijeme, u Jaruškama su Begići držali 15-ak goveda, te nekoliko konja.¹¹ Dućan u Begića Hanu je bio glavno mjesto za trgovačku aktivnost lokalnog stanovništva. Begići su za potrebe dućana i kafane od lokalnog stanovništva otkupljivali određene poljoprivredne proizvode, dok su njima prodavali industrijske i druge potrebštine. Osim vlastitih i kupljenih proizvoda od lokalnog stanovništva, najviše se kupovalo i prodavalo u Puračiću, na pijaci četvrtkom, kao i na godišnjem vašaru od 12. do 14. oktobra.¹²

Tridesetih godina, na gazdinstvu Begića u Jaruškama je bilo dvoje zaposlenika, Haso Garić iz Gnojnice (zadužen za fizičke poslove), te izvjesni Safet s Griča, zadužen da nabavlja robu i da sa zaprežnim kolima prevozi istu između dva dućana, Begića hana i dućana koji su Begići imali u Seoni. Za han u Seoni se brinuo Ibrahimov brat, Hasan Begić. Pred Drugi svjetski rat, Begići su za potrebe tek otvorenog rudnika uglja u Seoni izgradili objekat sa dvadeset

¹¹ Kazivanje Zejne (Begić) Halilagić, 1931. god i Mustafe Begića, 1933. god. iz Jarušaka, zabilježio Edin Begić, 1970.god. iz Lukavca, april-maj 2017.

¹² Borislav Gavrić, *Orahovica na Ozrenu*, Svet knjige, Beograd 2009., 22. (Dalje. B.Gavrić, *Orahovica*.)

soba za izdavanje. Ovaj kompleks u Seoni se često označava kao begovska kuća „Begića Han“.¹³

I Begića Han i kuća uz njega su najprije isti oni objekti koji su ucrtani na pomenutom katastarskom planu s konca 19. stoljeća. Širenjem porodice i potomstva, Begići su u blizini (preko potoka) napravili još dvije kuće, gdje su ostala braća zivjela sa porodicama.¹⁴ Kako ih nema na starom austrougarskom planu pretpostavljamo da su ostale dvije kuće izgrađene između dva svjetska rata. Tada je i zaokružena jedna urbana cjelina naselja Jaruške Donje a koju možemo nazvati Begića mahala.

Početak Drugog svjetskog rata, kafana u Begića Hanu je pomenuta kao mjesto na kojem se desio primjer herojstva mještana Jarušaka. Naime, u kafanu su svratile ustaške jedinice sa srpskim zarobljenicima koje su vodili u Puračić. Međutim, mještani koji su se tada zatekli u Begića kafani izdejstvovali su puštanje srpskih zarobljenika.¹⁵

Uprkos tome, Begića Han neće biti pošteđen ratnog vihora Drugog svjetskog rata. Prema navodima savremenika događaja, Begića han su zapalili „partizani“ 1943. godine. Razloge za ovaj nemili događaj, Begići pronalaze u učešću Nurage Begića u domobranskim jedinicama NDH-e. Naime, braća Ibrahim i Nuraga Begić su 1941. godine zarobljeni i odvedeni u Njemačku. Godine, 1943. braća su puštena na slobodu, a po povratku kući, Nuraga se priključuje domobranima. Iz odmazde, partizani su zapalili Nuraginu kuću, a vatra je s kuće prešla i na han, koji je tada nestao u plamenu.¹⁶

U mahali Begići se i danas nalazi stari mekteb, koji je po kazivanju savremenika, još početkom 20. stoljeća, dao izgraditi hadži Jusuf Begić. Također, za Jusufa se kazuje da je jedan od najzaslužnijih za izgradnju džamije u Orahovici (građena krajem 19. stoljeća).¹⁷

Mekteb je prije i poslije Drugog svjetskog rata vodio Salih ef. Kasumović iz Poljica, a on je stanovao u kući Begića u Jaruškama Donjim. Kasumović je svojoj kući išao jednom ili dva puta mjesečno, a Ibrahim Begić je po njega često slao zaprežna kola.¹⁸

Stari mekteb u mahali Begići je obnovljen u periodu 2014-2017. godine.

¹³ *Begića Han u Seoni služio je kao odmorište na putu Puračić–Grič–Orahovic –Seona-Lozna-Prokop-Vozuća*, Safer Mušanović, „Starine naselja Seone“, *Zbornik radova: Kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe općine Banovići*, Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa TK i Općina Banovići, Tuzla-Banovići 2010., 184.

¹⁴ *Familija Begić je do paljenja Begića hana i povratka Ibrahima i Nurage iz zarobljeništva živjela u zajednici, kao jedno domaćinstvo koje je imalo više kuća i dva hana/dućana. Sva braća su polagala podjednaka prava vlasništva nad imovinom, s tim da Ibrahim kao najstariji od braće bio glava porodice.. Braća su podijelila imovinu 1943. godine.*, Kazivanje Salih Salko Begić, 1939.god. iz Jarušaka, zabilježio Edin Begić, 2015.

¹⁵ B. Gavrić, *Orahovica*, 37.

¹⁶ Kazivanje Zejne (Begić) Halilagić, 1931. god i Mustafe Begića, 1933. god. iz Jarušaka, zabilježio Edin Begić, 1970.god. iz Lukavca, 2016-2017.

¹⁷ B. Gavrić, *Orahovica*.

¹⁸ Kazivanje Salih Salko Begić, 1939.god., zabilježio Edin Begić, 2015.

Osim mekteba, za Begiće se indirektno veže i početak rada Osnovne škole „Orahovica“. Ova škola, iako nazvana „Orahovica“ otvorena je 1948. godine u kući (magazi) Himze Begića u Jaruškama Donjim.¹⁹

**Prilog 4. Ibrahim Begić, 1900-1968.
(fotografija iz 1944.god.)**

Za vrijeme zarobljeništva Ibrahima i Nurage u Njemačkoj, ostali članovi familije Begić su kao „muhadžiri“ živjeli u Bikodžama.²⁰

Nakon povratka Ibrahima i Nurage, poslije paljenja Begića hana, 1943.godine, Begići kupuju kuću od Smaila Ćosića u Modracu (kuća sa kafanom u prizemlju i stambenim dijelom na spratu). Ubrzo se zajednica Begića podijelila, a novu kuću s kafanom u Modracu zadržati će Ibrahim, koji tu gradi još dućan i magacin, tako da tradiciju „Begića Hana“ iz Jarušaka prenosi u Modrac. Kako je izgledalo novo gazdinstvo Begića u Modracu 1948. godine saznajemo u nastavku:

...jedna jednospratna kuća građena od drveta u slabom stanju. U prvom spratu nalazi se tri prostorije a u prizemlju kafana sa dvije prostorije. Pokrivena crijepom. Do ove zgrade nalazi se magaza (dućan) sagrađen od betona sa jednom prostorijom. Do dućana sagrađen od drveta magazin sa prizemljem i prvim spratom. I dućan i magazin pokriveni su crijepom. U dvorištu gore pomenute kuće nalazi se jedna stara drvena štala, jedan stari drveni hambar i jedan stari drveni koš sa slabim drvenim krovom na svim prostorijama.²¹

- *Koliko su Begići imali zemlje, da se ona ni s konjem nije mogla obići za jedan dan. (Ibrahim Begić)*

Godine, 1948., tadašnja narodna vlast Ibrahima Begića proglašava ratnim profiterom i osuđuje ga na osamnaest mjeseci prinudnog rada, nakon čega biva poslan na rad u pilani u Zavidovićima. Po žalbi njegovog sina Mustafe, prinudni rad se smanjuje na pet mjeseci, koje će i odraditi na navedenim poslovima.

Cjelokupna imovina osuđenog Ibrahima bila je predmet konfiskacije koja je u ime Sreskog suda u Tuzli, provedena 25. jula 1948. godine. Ishod konfiskacije jeste oduzimanje preko stotinu dunuma zemlje, kao i pokretne imovine iz

¹⁹ B. Gavrić, *Orahovica.*, 49-50.

²⁰ Kazivanje Muhamed Begić, 1937. god., zabilježio Edin Begić, 2016.

²¹ Sreski sud u Tuzli, *Zapisnik o konfiskaciji imovine osuđenog Ibrahima Begića iz Jarušaka*, Modrac-Tuzla, 25. jula 1948., 2. (dokument u posjedu Mustafe Begića, 1933.god., iz Jarušaka).

dućana i magaze u Modracu.²²

Kuću, dućan i zemlju oko kuće je zadržao.

Poslije odrađenog prinudnog rada u pilani, Ibrahim je radio kao prodavač u svom dućanu, ali kao zaposlenik Sreskog trgovačkog preduzeća u Tuzli.

Iz zdravstvenih razloga, Ibrahim se 1965. penzionisao, dok je već 1968. godine preminuo.²³

Zaključna razmatranja

Istraživanja lokalne historije, naslijeđa i porodičnih genealogija jesu kompleksan i zahtjevan stručni, naučno-istraživački posao. Ovakva istraživanja se zbog manjka klasičnih pisanih historijskih izvora i literature obično baziraju na terenskom radu, bilježenju kazivanja savremenika događaja, ali i tumačenju starih topografskih karti, starih katastarskih planova i gruntovnih izvadaka.

U ranijim istraživanjima naslijeđa općina Lukavac i Banovići, koje je sproveo stručni tim Zavoda za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona, u periodu 2010-2016. godine, rekognosciran je veliki dio tretiranog područja i izmeđuostalih utvrđeno postojanje Begića Hana u Seoni i u Jaruškama Donjim. Od tada, ali u tradiciji i dosta ranije je poznata uloga porodice Begić u privrednim i društvenim procesima posmatranog područja.

Konkretno istraživanje porodice Begić u Jaruškama Donjim pokrenuli smo na inicijativu jednog od potomaka, Edina (Saliha) Begića iz Lukavca.

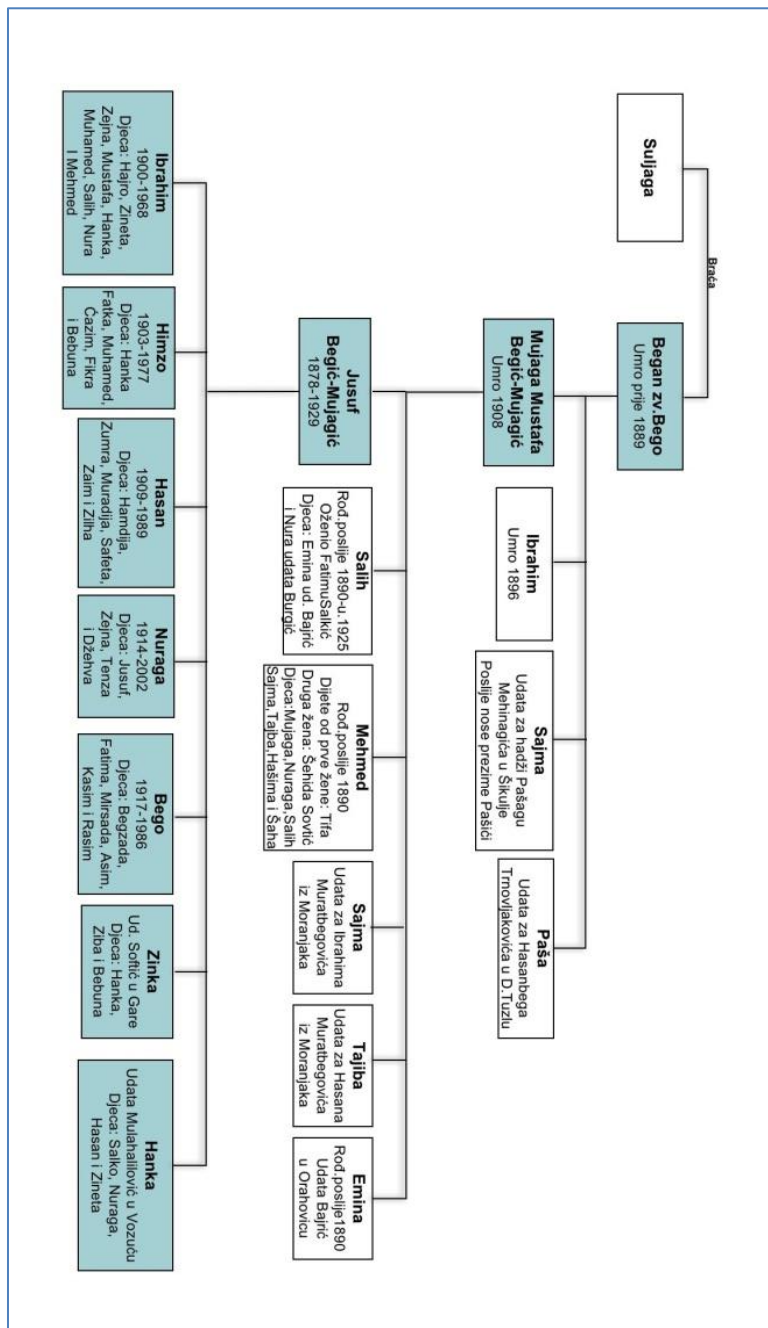
Kao što se može vidjeti, na prethodnim stranicama ovog rada uspjeli smo dokumentovati, obrazložiti i predstaviti genealogiju (rodoslov) porodice Begić i kulturno-historijsko naslijeđe koje je neposredno ili posredno vezano za njih. Postojanje Begića Hana u Jaruškama Donjim se dakle može datirati najkasnije u sredinu 19. stoljeća, utemeljenje istog je u neposrednoj vezi s Beganom, zv. Bego, rodonačelnikom Begića. Mjesto i ulogu porodice Begić u Jaruškama Donjim i okolini posmatrali smo od kraja osmanlijske vlasti u Bosni, pa sve do procesa u prvim godinama poslije Drugog svjetskog rata.

Značaj ovakvih istraživanja na mikro planu je posebno važan za dokumentovanje etnološkog i nematerijalnog kulturno-historijskog naslijeđa, kao i za dalji razvoj historiografskih istraživanja i izučavanja lokalne historije Bosne i Hercegovine.

²² Isto., 1-3.

²³ Kazivanje Salih Salko Begić, 1939.god., zabilježio Edin Begić, 2015.

Prilog 5. Rodoslov Begića²⁴ (priredio Edin Begić)

²⁴ Rodoslov familije Begić iz Jarušaka Donjih priredio je Edin Begić, 1970.god. iz Lukavca, na osnovu vlastitog, te istraživanja Rusmira Djedovića i Semira Hadžimusića, 2016-2017. godine.

FAMILY BEGIĆ FROM JARUŠKE DONJE NEAR LUKAVAC

Abstract: *Jaruške is one of the villages of today's Lukavac municipality that is least known in science. There are many antiques in this place, and along it are also routes of several old roads.*

Among the most important antiquities is Begić Han, which exists since the Ottoman period. Its name was derived from Begić's family. In the work, we follow the development of the Begić family and the locality where the Han is located.

Key words: *Jaruške, antiques, Begić Han, Begić.*